

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД ВРАЊЕ

Служба за пољопривреду,
шумарство, водопривреду,
рурални развој и заштиту животне средине

ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

ВЕЗА: Обавештење за допуну захтев за достављање додатних података и документације у вези са Захтевом за одлучивање о процени утицаја на животну средину, број 004595639 2025 08033 004 160 380 001 од 18.12.2025. године.

На основу члана 12. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024) и члана 2. Правилника о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05) подносим захтев за одлучивање о потреби процене утицаја **ПРОЈЕКТА За изградњу мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2x999 kW** на катастарској парцели бр. **7433 К.О. Тибужде**, на територији града/општине **Врање** носиоца пројекта **“SOLARBELT” DOO, Омладинских бригада 86/3/3.8, 11000 Београд, матични број: 21704636, ПИБ: 112601609.**

Уз захтев достављам:

РБ	Документа	Форма документа
1	Образац Прилог 1*	Оригинал
2.	Локацијски услови	Оригинал
3.	Идејно решење или идејни пројекат, односно извод из идејног пројекта	Оригинал
4.	Графички приказ микро и макро локације	Оригинал
5.	Услови и сагласности других надлежних органа и организација прибављени у складу са посебним законом	Оригинал/оверена копија
6.	Одлука надлежног органа донета у поступку претходне оцене прихватљивости за пројекте који сами или заједно са другим пројектом, радовима или	Оригинал/оверена копија

	активностима могу утицати на очување и целовитост подручја еколошке мреже	
7.	Доказ о уплати републичке административне таксе	Оригинал/оверена копија
8.	Докази о уплати накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања	Оригинал/оверена копија

Упознат/а сам са одредбом члана 103. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 и 2/2023 – Одлука УС), којом је прописано да у поступку који се покреће по захтеву странке орган може да врши увид, прибавља и обрађује личне податке о чињеницама о којима се води службена евиденција када је то неопходно за одлучивање, осим ако странка изричито изјави да ће те податке прибавити сама. Ако странка у року не поднесе личне податке неопходне за одлучивање органа, захтев за покретање поступка ће се сматрати неуредним.

РБ	Подаци из документа	ОЗНАЧИТЕ ЗНАКОМ X У ПОЉИМА ИСПОД	
		Сагласан сам да податке прибави орган	Достављам сам
1.	Извод из урбанистичког плана или потврђени урбанистички пројекат, односно акт о урбанистичким условима који није старији од годину дана		
2.	Копија плана и Препис листа непокретности		
3.	Подаци о привредном друштву/предузетнику		

Напомене:

Градска управа је дужна да реши предмет у року од ____ дана од достављања уредне документације.

Таксе/накнаде:

Републичка административна такса за захтев за одлучивање о потреби процене утицаја у износу од 2.610,00 динара, Законом о републичким административним таксама (Тарифни број 186) се уплаћује на рачун број 840-742221843-57, корисник Буџет Републике Србије, модел 97, позив на број 27-114-08032, сврха дознаке „републичка административна такса“.

Накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања за припрему документације за процену утицаја на животну средину у износу од 11.900 динара, по Одлуци о измени Одлуке о накнадама за услуге које пружа Градска управа града Врања („Службени гласник Града Врања“, бр. 28/2024), члан 1, Тарифни број 6. тачка 1) се уплаћује на рачун 840-742341843-24 модел 97 са позивом на број 27-114-08032, сврха дознаке “накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања“.

Накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања за припрему документације за процену утицаја на животну средину у износу од 35.000 динара, по Одлуци о измени Одлуке о накнадама за услуге које пружа Градска управа града Врања („Службени гласник Града Врања“, бр. 28/2024), члан 1, Тарифни број 6. тачка 6) уплаћује се на рачун 840-742341843-24 модел 97 са позивом на број 27- 114 – 08032, сврха дознаке “накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања“.

У Врању,
23.12.2025. године.

Име и презиме / пословно име
подносиоца захтева

SOLARBELT DOO

ЈМБГ / ПИБ и МБ

ПИБ: 112601609 МБ:21704636

Адреса/седиште

Омладинских бригада 86/3/3.8, Београд

Контакт телефон

0616478966

Потпис (и печат за правно лице)

Прилог 1.

САДРЖИНА ЗАХТЕВА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. Подаци о носиоцу пројекта

2. Карактеристике пројекта

- (а) величина пројекта;
- (б) могуће кумулирање са ефектима других пројеката;
- (в) коришћење природних ресурса и енергије;
- (г) стварање отпада;
- (д) загађивање и изазивање неугодности;
- (ђ) ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима.

3. Локација пројекта

Осетљивост животне средине у датим географским областима које могу бити изложене штетном утицају пројекта, а нарочито у погледу:

- (а) постојећег коришћења земљишта;
- (б) релативног обима, квалитета и регенеративног капацитета природних ресурса у датом подручју;
- (в) апсорпционог капацитета природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја природна и културна добра и густо насељене области.

4. Карактеристике могућег утицаја

Могући значајни утицаји пројекта, а нарочито:

- (а) обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику);
-око непосредне близине предметне парцеле се не налази становништво
- (б) природа прекограничног утицаја;
-није могуће
- (в) величина и сложеност утицаја;
- (г) вероватноћа утицаја;
- (д) трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја.

5. Приказ разумних алтернатива које су разматране;

6. Опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају;

7. Опис могућих утицаја пројекта на чиниоце животне средине, у току целокупног трајања пројекта, укључујући нарочито утицаје који потичу од:

- (1) очекиваних емисија и очекиване производње отпада,
- (2) буке, вибрација, јонизујућих и нејонизујућих зрачења, светлости, топлоте,
- (3) природе и количине емисија гасова са ефектом стаклене баште,
- (4) коришћења природних вредности, посебно земљишта, воде, биљног и животињског света у току извођења и експлоатације,
- (5) кумулативних утицаја пројекта и других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката;

8. Предлог мера за спречавање, смањење и отклањање значајних негативних утицаја;

9. Нетехнички резиме података из тач. 2)–7) овог става;

10. Податке о могућим тешкоћама на које је наишао носилац пројекта у прикупљању података и документације;

11. Друге податке и информације на захтев надлежног органа.

1. Подаци о носиоцу пројекта

Подносилац захтева:

SOLARBELT DOO, BEOGRAD, ул. , ул. Омладинских бригада бр. 86/3/3.8 Београд,
МБ 21704636, ПИБ 112601609

Шифра делатности – 3511 - Производња електричне енергије

1.1. Законска регулатива коришћена у фази одлучивања о потреби процене утицаја Пројекта на животну средину

За израду Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину, коришћена је и поштована следећа Законска регулатива:

- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023 и 91/2025);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС”, бр. 26/21);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 109/25);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС”, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023, 94/2024 и 109/2025 - др. закон);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС”, бр. 40/21, 35/23 и 94/24-др. закон);
- Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС”, бр. 40/21);
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 , 95/18-др. закон и 71/21);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 51/2025);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС”, бр. 112/15);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 99/11- др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон и 76/23-др. закон);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18-3 др. закон, 87/18-41 и 87/18-др. закон);
- Уредба о листи пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину, листи пројеката за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 106/2025);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);

- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средину („Сл. гласник РС” бр. 75/10);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Сл. гласник РС“, бр. 99/10);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, 95/24);
- Правилник о усклађеним износима подстицајних средстава за поновну употребу, рециклажу и коришћење одређених врста отпада („Сл. гласник РС”, бр. 53/24);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС”, бр. 7/19);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл.гласник РС”, бр. 37/2025 и 47/2025);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);
- Директива о измени директиве о отпаду - Directive (EU) 2018/851 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive 2008/98/EC on waste (Text with EEA relevance) - (Директива Европског парламента и Већа од 30. Маја 2018. о измени директиве (2008/98/ЕЦ) о отпаду (2018/851/ЕУ);
- Директиве о отпадној електричној и електронској опреми, (WEEE директива 2002/19/EC) - Directive 2012/19/EU of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on waste electrical and electronic equipment (WEEE).

1.2. Законска регулатива коришћена у фази одлучивања о потреби процене утицаја Пројекта на животну средину

За израду Захтева за одлучивање о процени утицаја планираног Пројекта на животну средину, коришћена је следећа документација:

- Просторни план града Врања („Сл. гласник града Врања", бр. 18/18, 32/20 и 10/23);
- Урбанистички пројекат бр. МСЕ – 02/2025 од априла 2025. године. израђен од стране ПАЗЗ доо Врање а потврђен од стране Одељења за урбанизам ГУ Града Врања под бројем 003415148 2025 08033 004 030 350 068 од 16.10.2025. године;
- ИДР Главна свеска – Изградња соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ на к.п.бр.: 7433 К.О. Тибужде бр. МСЕ 03/25 од септембра 2025. године - PAZZ DOO VRANJE ul. Vule Antića 24V;
- ИДР Архитектура – Изградња соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ на к.п.бр.: 7433 К.О. Тибужде бр. МСЕ-04/25 од септембра 2025. године - PAZZ DOO VRANJE ul. Vule Antića 24V;
- Уговор о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број: 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024. године, закључен са РС – Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и инвеститора И то на период од 30 година почев од 2023/24 до 2052/53 агро економске године;
- Локацијски услови, бр. 004208349 2025 08033 004 190 351 160 од 31.10.2025. године, Република Србија град Врање, Градска управа, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсек за урбанизам;
- Услови за пројектовање и прикључење – ЕПС Врање број: д10.01-484157/1-23 од 01.11.2023. године – „Тибужде 2“;
- Услови за пројектовање и прикључење – ЕПС Врање број: д10.01-484139/1-23 од 01.11.2023. године – „Тибужде 1“;
- Једногодишњи мониторинг биодиверзитета терена соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, к.о. тибужде, град Врање - Агенција за давање еколошких савета „Акваторија“, 11 Београд;
- Идејно решење бр. С-4/25 од октобра 2025. године израђено од стране ПАЗЗ ДОО Врање Врање;
- Катастарско – топографски план, Служба за катастар непокретности Врање, бр. 952-076-40625/2025 за КО Тибужде;
- Копија катастарског плана, РС РГЗ Врање, бр. 952-04-076-21520/2025 за КО Тибужде;
- Уверење о подацима последњег стања у бази података катастра водова РС РГЗ Сектор за катастар непокретности, Одељење за катастар инфраструктуре Врање бр.: 956-308-28105/2025 од 21.10.2025. године
- Технички услови издате од стране Телеком Србија а.д. служба за планирање и изградњу мреже Ниш, деловодни број: Д 211-130766/2 – 2024 од 22.03.2024. године;
- Услови издати од стране ЈП Водовод Врање број: 764/2 од 20.03.2024. године;
- Услови издати од стране ЈП Урбанизам и изградња града Врања деловодни број: 594/24 од 16.07.2024. године;

- Информација о локацији;
- Услови у погледу заштите од пожара РС МУП Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у врању 07.11.1 број 217-8957/25-1 ROP-VRE-33469-LOC-1HAP-5/2025 дана 24.10.2025. године.

1.3.   Методологија примењена у поступку израде Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја Пројекта на животну средину

Основни методолошки приступ и садржај Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја дефинисани су Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 94/24), Чланом 12. За процену ризика по животну средину и здравље људи и у фази Захтева за одлучивање, коришћене су методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO), Европске фондације за хемијско инжењерство (EFCE), Агенције за заштиту животне средине USA (EPA-USA) и Међународне организације за рад (ILO).

2. Карактеристике пројекта

а) величина пројекта

Предмет Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину је Пројекат: Изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2х999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде, град Врање.

Катастарски број предметне парцеле:

- Парцела број – 7433

Катастарска општина: КО Тибужде

Површина парцеле:

- 3ha96a01m²

Површина парцеле под закупом на основу Уговора о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број: 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024. године:

- 2ha58a87m²

Површина парцеле која није под закупом, није третирана пројектом и део парцеле који је у закупу није предмет отуђења и неће се вршити парцелација.

Начин коришћења парцеле који није предмет Уговора о закупу неће се мењати.

Врста земљишта према листу непокретности:

- Пољопривредно земљиште

Облик својине : Јавна

Власник парцеле: РС Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Закупац парцеле на основу Уговора о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024.

- "Solarbelt" д.о.о. ул. Кнеза Михаила бр. 33 Београд мб: 21704636

Макролокацијски посматрано локација Пројекта налази се налази на око 8 km југоисточно од града Врања. До комплекса будуће МСЕ приступни пут долази преко постојећег катастарског пута к.п.бр.9391/2 КО Тибужде, који повезује предметне катастарске парцеле КО Тибужде са локалним путем Врање – Свети Илија.

Микролокација локације

Парцела са западне и северне стране има директан приступ површини јавне намене.

На предметној парцели нема изграђених објеката.

Подручје обухваћено пројектом са западне и северне стране се граничи са парцелом 9391/2-површина јавна намене, са јужне стране са парцелама 7468 и 7499, са источне стране са парцелама 7596, 7595, 7594, 7593/1, 7590, 7589, 7580, 7579, 7578, 7577, 7576, 7571, 7570, 7564, 7562/1, 7561, 7551, 7550, 7549, 7548, 7547, 7538, 7537, 7528, 7527, 7522, 7521, 7520, 7519, 7518, 7512, 7502, 7500.

Планирана локација није комунално опремљена али за потребе рада соларне електране сем повезивања са дистрибутивном електричном мрежом остала инфраструктура није неопходна. Опрема и објекти који су предвиђени лако се монтирају. Рад електране надзире један радник и то је могуће и на другој локацији. Боравак радника на самој локацији није неопходан, само у случају кvara. Из напред наведених чињеница се види да соларна електрана може да се стави у функцију и без прикључка на спољну водоводну, комуналну и саобраћајну мрежу.

Технички опис соларне електране

Соларне електране су предвиђене као ограђен простор са ободним простором ширине 3,50м као коридор за приступ целокупном комплексу са свих страна. Соларне електране су предвиђене од соларних панела јединичне снаге 690Wp. Ukupan broj modula је 3600 komada. Носачи се постављају на терен. Планирано је да се панели распореде по дворедним челичним носачима (носачима за два реда панела). МСЕ "Тибужде 1" и "Тибужде 2" се прикључују на дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ) преко разводног постројења 10kV у посебном објекту на к.п.бр. 7433 КО Тибужде.

Ограда, капија и површине у комплексу

Цео комплекс електрана је ограђен транспарентном жичаном оградом висине највише до 220cm и приступ неовлашћеним лицима није дозвољен. Предвиђена је изградња транспарентне жичане поцинковане ограде, са стубовима од поцинкованих кутијастих профила пободених у тло до дубине 90cm. На уласку у комплекс, на приступном интерном колско-пешачком прилазу уз некатегорисани пут, предвиђена је изградња капије од металних поцинкованих профила, исте висине као ограда. У оквиру комплекса, уз

целокупну ограду предвиђен је појас ширине 3,5м за прилаз фотонапонским панелима за потребе одржавања истих.

Приступни пут

Предвиђена је изградња приступног пута дуж целог комплекса, од улазне капије до разводног постројења. Ширина пута је 3,5м.

Објекти у оквиру комплекса

Уз јужну границу комплекса предвиђен је самостојећи грађевински објекат (МБТС)

10/0,4kV који се везује на постојећи 10kV делековод на правцу ТС

35/10 kV “Враће 1”-ТС 10/0.4 kV “Русце”, огранак ка ТС 10/04 kV “Барбарусинце”

Трафостанице је армирано бетонски префабриковани објекат који се поставља на армирано бетонској темељној плочи $d=20\text{cm}$.

Начин прикључења соларне електране на електроенергетски систем

1. Врста прикључка: индивидуални.
2. Карактер прикључка: трајни.
3. Место прикључења електране на ДСЕЕ: увод вода електране у мерну 10 kV ћелију новог 10 kV разводног постројења која се смешта у објекат ОМП.
4. Место везивања прикључка на ДСЕЕ: постојећи 10 kV далековод на правцу ТС 35/10 kV “Враће 1”-ТС 10/0.4 kV “Русце”, огранак ка ТС 10/04 kV “Барбарусинце”.
5. Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
6. Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 10\text{kV}$.
7. Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50\text{ Hz}$.

Предвиђена је изградња самостојећег грађевинског објекта на КП бр. 7433 Тибужде, у које се уграђује разводно постројење 10 kV, мерна опрема, опрема за сопствену потрошњу, опрема за даљински надзор, управљање и комуникацију.

Објекат ОМП ће бити довољних димензија за смештај четири 10 kV ћелије са улазом са јавне површине (пута), којим ће се обезбедити несметан приступ разводном постројењу овлашћеним лицима ОДС.

Мерни уређај за обрачунско мерење се смешта у орман, димензија $600 \times 600 \times 220\text{ mm}$ (ширина $\times$ висина $\times$ дубина), који се повезује са струјним и напонским трансформаторима за мерење у водно – мерној ћелији у ТС 10/0.4 kV „Тибужде“. Наведени орман мерног места се монтира на зид у ОМП.

У доводно – одводној ћелији 10 kV разводног постројења електране у коју се везује вод електране, уграђује се спојни прекидач, који се користи за:

- спајање (повезивање) електране са ДСЕЕ,
- аутоматско одвајање електране од ДСЕЕ због кварова поремећаја у ДСЕЕ деловањем системске заштите или заштите вода, и
- одвајање електране од ДСЕЕ због извођења радова, ремонта, и тако даље.

У истој ћелији (са спојним прекидачем) уграђена опрема омогућава даљински надзор над спојним прекидачем и аквизицију података од интереса за ЕДС.

Напајање опреме

Напајање опреме на месту прикључења је предвиђено са трансформатора сопствене потрошње. За напајање опреме у ОМП предвиђена је: АКУ батерија 110 V jss, капацитета према снази опреме коју напаја за аутономију најмање 8 h, исправљач и орман сопствене потрошње са потребном опремом за формирање једносмерног и наизменичног развода. Напајање моторних погона расклопне опреме у ОМП, командних и сигналних кругова, као и опреме за даљинско управљање је 110V jss. У ОМП систем јсс мора бити независан од јсс система електране.

Начин даљинске контроле рада МСЕ

Привод оптичког кабла предвиђен је у разводном постројењу ОМП.

У ОМП се уграђује даљинска станица и остала потребна опрема (Ethernet Switch, модем/рутер а надлежни центар управљања је ПДЦ Врање.

За манипулативне радове, односно монтажу и смештај те даљинске станице, и остале опреме, предвиђен је простор одговарајућих димензија 600 × 600 × 1950 мм (ширина × дубина × висина).

Обезбеђује се сва потребна телекомуникациона опрема и комуникациони пут за везу између ОМП и надлежног ПДЦ Врање.

Комуникација са даљинском станицом реализује се комуникационим протоколом IEC 61850 путем фибробитчког кабла.

Опасност од пожара на локацији МСЕ

Соларна електрана је са соларним панелима са оквирима од алуминијумских профила у које се постављају сигурносно стакло за заштиту од удара града.

Стакло је преко силицијумске плоче која прихвата светлост за производњу електричне енергије. Соларни панел је постављен на челичним носачима који су побијени у земљи. Испод панела налази се затрављена земљана подлога.

Слободностојећи објекти трафостаница су од бетона (МБТС) и у истим се налази електроенергетска опрема која је смештена у металним разводним орманима. Фотонапонски редови су на растојању од најмање 3,50м један од другог.

Генерално, није дозвољено користити средство за гашење пеном или воду за гашење фотонапонске опреме за производњу електричне енергије, јер средство за гашење пожара (водени раствор, водени млаз итд.) апарата за гашење пеном има одређену проводљивост и утиче на изолацију електричну опрему, па није погодна за гашење пожара.

Постоји електрична опрема за гашење пожара. Обично се корист хемијски апарати за гашење пожара сувим прахом (амонијум-фосфатни апарат за гашење пожара са сувим прахом).

(б) могуће кумулирање са ефектима других пројеката

На наведеној локацији се не налазе други објекти и нема суседних објеката у непосредној близини. Извођењем предвиђених радова изградње мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2х999 kW, односно реализацијом пројекта, не предвиђа се повећање кумулативног утицаја везаног за садејство са осталим пројектима. Планирани пројекат с обзиром да ће бити изведен у складу са Просторним планом града

Врања (“Службени гласник Града Врања”, број 18/18, 36/20-исправка техничке грешке и 10/23) и у складу са Урбанистичким пројектом на који је дата Потврда од стране Комисије за планове Закључком број 003969318 2025 08033 001 000 060 109 од 06.10.2025. године, његово постојање не утиче на стање животне средине и социјално окружење.

Предметни пројекат биће изграђен у складу са свим правилима грађења и уређења. Реализација неће имати кумулирање утицаја са већ постојећим објектима у близини у складу са наменом с обзиром да у ближој и даљој околини нема изграђених објеката било какве намене.

(в) коришћење природних ресурса и енергије

Реализација пројекта: изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2x999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде нема значајних захтева за коришћењем природних ресурса:

- Планирано извођење пројекта у оквиру постојећег изграђеног комплекса се реализује на пољопривредном земљишту у државној својини за непољопривредне сврхе а на основу Уговора о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024. склопљеног између носиоца пројекта и РС Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за пољопривредно земљиште Београд на период од 30 година, са дефинисаним правилима грађења и уређења, са рационалном „потрошњом“ земљишта као важног ресурса, у складу са планским документом;
- У току реализације пројекта, за извођење грађевинских радова биће ангажована механизација која ће, као погонско гориво, користити нафтне деривате; на основу анализе карактеристика локације и карактеристика пројекта, анализе пројектованог обима радова, њиховог локалног карактера и ограниченог трајања, процењено је да коришћење и потрошња погонских горива не представља значајан утицај на потрошњу нафтних деривата као необновљивих ресурса.

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине. Носилац пројекта је дужан да поштује прописан начин уређивања локације и мере заштите животне средине.

(г) стварање отпада

Управљање отпадом на локацији планираног пројекта, односно изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2х999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде, се мора успоставити и пратити у свим фазама реализације, редовног функционисања, као и за случај удесних ситуација. У току реализације и функционисања пројекта, доћи ће до генерисања различитих категорија и врста чврстог отпада. Сав отпад који ће се генерисати, биће привремено ускладиштен на дефинисаним локацијама, а затим предати оператерима који поседују дозволу за управљање отпадом. Управљање свим генерисаним врстама и категоријама отпада мора да буде усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („сл. Гласник РС”, бр. 109/2025) и подзаконским актима за област отпада.

Реализација планираног пројекта узроковаће генерисање различитих врста и категорија отпада и то:

- Грађевински отпад и шут (вишак земље);
- Отпадна пластика (стреч фолија, најлонски џакови, пластична амбалажа);
- Метални отпад (гвожђе, челик, лимови и други метали);
- Отпадни папир и картон (папирни џакови, картонске кутије);
- Отпадни каблови и гуме (вишак материјала);
- Комунални отпад.

У фази реализације вршиће се рашчишћавање терена на предметној локацији. Потребно је уклонити површински хумусиран слој. Вишак земље који настаје у овој фази има употребну вредност и може се употребити за насипање терена, нивелацију, санирање санитарних депонија, процесе рекултивације и друге намене, у складу са локалним нормативом, према условима надлежног јавног комуналног предузећа.

Грађевински отпад настајаће на предметној локацији у току реализације пројекта, припремних радова као и у фази изградње. Настали отпад и грађевински шут мора бити евакуисан са локације, према условима надлежног комуналног предузећа, односно овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, а у складу са одлуком органа локалне самоуправе о утврђивању локације за одлагање грађевинског отпада.

У току редовног функционисања пројекта генерисаће се следеће врсте отпада и отпадних вода:

- Комунални отпад;
- Рециклабилни отпад (папир, картон, стакло, делови од алуминијума);
- Потенцијално зауљене атмосферске воде;
- Условно чисте атмосферске воде.

Комунални отпад који ће настајати у мањим количинама, сакупљаће се и одлагати према пројектованом решењу на за то предвиђеним локацијама. Сав чврсти отпад који нема употребну вредност, а по својим карактеристикама не спада у штетне и опасне материје, сакупљаће се у контејнерима и празнити према утврђеној динамици, преко надлежног јавног комуналног предузећа.

Носилац пројекта ће обезбедити транспорт и складиштење отпада, у контејнерима који се планирају на локацији, као и уговор са лиценцираним правним лицима за одвоз и одношење истог што је у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 109/2025) и другим важећим прописима из ове области, и то:

- Рециклабилног отпада (папир, стакло, пет амбалажа, лименке и др), у складу са Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени Гласник РС“, број 98/10) и, с тим у вези, обезбеђено је место/а за постављање „зеленог острва“ (три или више типских контејнера намењених одлагању папира и картона, пластичне, металне и стаклене амбалаже),
- Отпада насталог у поступку одржавања објеката и опреме (електронски и електрични отпад, неисправне сијалице, акумулатори, батерије и друго), у складу са одредбама Правилника о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Службени Гласник РС“, број 99/10), Правилника о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Службени Гласник РС“, број 86/10) и Правилника о начину и поступку за управљању отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу („Службени Гласник РС“, број 97/10),
- Комуналног и другог неопасног отпада, до предаје лицу које има дозволу за управљање овим врстама отпада.

У оквиру пројекта је предвиђена интерна саобраћајница за приступ соларним фотонапонским модулима чиме је обезбеђен директан и неометан прилаз за одвоз отпада. На том путу не смеју бити паркирана возила која могу ометати процес пражњења.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката и фотонапонских модула ће се испуштати у околно неизграђено земљиште.

Носилац пројекта је дужан да на одговарајући начин регулише управљање отпадом и поступи у складу са законом уз стриктно поштовање услова и сагласности надлежних органа, организација и предузећа, законских прописа, мера превенције, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквире, предметни пројекат је одржив и еколошки прихватљив за локацију.

(д) загађивање и изазивање неугодности

За оцену стања животне средине потребно је анализирати могуће утицаје и промене на локацији и непосредном окружењу као последицу реализације пројекта.

Фаза реализације пројекта представља временски и просторно ограничене утицаје.

Радови на изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2x999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде су краткотрајни и

временски ограничени, те се не очекују значајни утицаји на животну средину. При форсираном раду механизације и раду осталих меродавних возила, може доћи до занемарљиво мале емисије буке и полутаната атмосфере са могућим очекиваним краткотрајним, минималним микролокацијским прекорачењем граничних вредности. Обзиром да су наведени утицаји временски ограничени и престају, без вероватноће понављања по завршетку радова, реализација пројекта неће имати значајан утицај на животну средину. У току редовног функционисања пројекта, генерисаће се следеће врсте отпада и отпадних вода:

- комунални отпад, рециклабилни отпад, и условно чисте атмосферске воде, као и до повремене појаве буке од саобраћаја на локацији.

У оквиру пројекта је предвиђена интерна саобраћајница за приступ соларним фотонапонским модулима чиме је обезбеђен директан и неометан прилаз за одвоз отпада. На том путу не смеју бити паркирана возила која могу ометати процес пражњења и уједно се те интерне саобраћајнице користе и као противпожарни пут. На локацији је предвиђен довољан број противпожарних апарата за почетно гашење пожара.

У току редовног рада пројекта у мањој мери ће се емитовати електромагнетно зрачење које ће емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница предметног постројења). Електромагнетно поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Што се тиче одлагања фотонапонских модула, на крају њиховог животног века потребно их је правилно збринуту због чињенице да њихово непрописно одлагање може изазвати загађење тешким металима (олово и кадмијум), губитак конвенционалних ресурса (алуминијум, стакло и силицијум) и губитак ретких и племенитих метала сребра, галијума и германијума).

Реализација Пројекта, ће се одвијати уз поштовање услова и сагласности ималаца јавних овлашћења, према пројектној документацији и уз поштовање норми и стандарда предметне делатности, законске регулативе, обавезан надзор и реализацију пројектованих мера заштите, како би се сви значајни утицаји свели на локалне и малог импакта на животну средину.

Према Решењу 03 бр. 021-4162/2 од 30.10.2025. године., Завод за заштиту природе Србије, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Према подацима из Централног регистра заштићених природних добара и документације Завода, у границама Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије утврђених Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10).

Анализом потенцијалне повредивости и угрожености, утврђено је да у окружењу не постоје изразито осетљиви и повредиви објекти и садржаји, те је редовни рад предметног Пројекта могућ, уз обавезну примену мера заштите и мониторинга животне средине.

Израђен је једногодишњи мониторинг биодиверзитета терена мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање а урађен је на основу Решења Завода за заштиту природе Србије бр. 021-1687/7 од 16.10.2024. године којим је одређено да сама изградња и рад соларне електране неће утицати на конзервационе статусе евидентираних врста.

Значајни негативни утицаји на животну средину могу настати само у случају акцидента на локацији, односно у случају пожара, као и у случају просипања, процуривања и разливања нафтних деривата из транспортних средстава. Адекватним мерама заштите животне средине, инфраструктурног уређења и комуналног опремања, спречиће се сви значајни негативни утицаји на животну средину и непосредно окружење локације.

(ђ) Ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима

Процена ризика од удесних ситуација на локацији планираног пројекта може се извршити на основу идентификације ризика, процене вероватноће настанка и анализе последица по животну средину и здравље становништва која обухвата:

- Анализу опасности од удеса;
- Идентификацију опасности;
- Анализу последица;
- Процену ризика;
- Мере превенције, приправности и одговара на удес;
- Планирање мера отклањања последица од удеса.

Процена ризика од удесних ситуација на локацији пројекта се може извршити на основу идентификације хазарда, процене вероватноће настанка и анализе последица. Идентификација хазарда и процена вероватноће настанка удеса врши се на основу анализе пројекта. На тај начин се може дати приказ узрока који могу довести до акцидента:

- Људске и организационе грешке;
- Природне катастрофе и спољашњи акциденти.

Поред идентификације хазарда и процене вероватноће настанка удеса, за процену ризика је потребно извршити и анализу последица која има за циљ да предвиди обим могућих ефеката удеса, величину штете и обим одговора за удес.

Прва фаза анализе повредивости је идентификација свих повредивих објеката на пројекту и у његовом окружењу. Повредиви објекти су сви на удес осетљиви објекти и све оно што може бити под утицајем неконтролисаног ослобађања штетних материја, људи, екосистеми, материјална добра.

Удесне ситуације које могу настати на локацији пројекта, а могу се предвидети су:

- Просипање и случајно процуривање нафтних деривата из ангажоване грађевинске и друге механизације у току уређивања локације у изградње објеката трансформаторске станице и разводног постројења, транспортних возила приликом довоза фотонапонских

модула и других материјала, и из возила током одвијања саобраћајних активности за време редовног функционисања и одржавања и то у врло малим количинама с обзиром да на локацији неће бити стално запошљених лица;

- Пожар

Просипање и случајно процуривање нафтних деривата из ангазоване грађевинске и друге механизације у току изградње је потенцијални акцидент на локацији пројекта за време реализације, из возила током одвијања саобраћајних активности за време редовног функционисања. Да акцидентално просуто уље и нафтни дериват не би угрозио животну средину неопходно је извршити санацију полутаната. Изливање нафтних деривата и уља могућа су и у случају недовољно исправне ангазоване механизације и возила на локацији пројекта. Узимајући у обзир искуства за овакве удесне ситуације потребно је:

- Уколико је то технички изводљиво спречити даље исцуривање уља, односно горива;
- Спречити ширење изливених нафтних деривата постављањем физичких баријера или прављењем провизорног канала око мрље;
- Избор адекватног сорбента (песак/пиљевина/зеолит) или отпадног филера или пупцвала;
- Примена сорбента (посипање);
- Поступак сакупљања након примене;
- Регенерација (ако је сорбент регенерибилан);
- Коначно одлагање и чување загађеног сорбента уз контролу и надзор или уступање овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз евиденцију и документ о кретању опасног отпада на даљу обраду (према Правилнику о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. Гласник РС” бр. 95/2024).

Важна чињеница је и то да, уколико до акцидента дође, количина испуштених нафтних деривата је мала (максимално запремина једног резервоара) тако да ће потенцијалне последице бити мале и локалног карактера. Овако настали отпад ће се привремено складиштити у складишту опасног отпада, а потом прослеђивати оператерима који поседују дозволу за управљање овом врстом отпада. За наведену, као и за друге врсте отпада које нису предмет делатности, редовно ће се водити евиденција на основу Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.Гласник РС“, бр. 95/2024).

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина. Пожар, као један од најчешћих акцидената на градилиштима, могућ је услед неисправности и неправилног коришћења електроинсталација.

Као последица постојања напона унутар елемената соларне електране, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара као акцидента, могу се очекивати повећане концентрације загађујућих материја (полутаната атмосфере) на локацији и непосредном окружењу као последица сагоревања грађевинског материјала. Објекти морају бити пројектовани у складу са противпожарним условима, а локација обезбеђена добрим приступним путем, што у случају пожара омогућава несметан прилаз ватрогасним интервентним возилима. Пожар као потенцијални акцидент био би временски и просторно ограничен, без могућности ширења ван граница пројекта и са минималним последицама по здравље људи и животну средину, у случају правовременог и адекватног деловања. Ниво концентрације загађујућих материја у димном облаку, који настаје као последица пожара, зависиће од временских услова. Честице из облака дима који би настао пожаром, а које би се таложиле на тло, биле би занемарљиве и не би утицале на промену флоре и фауне непосредном и ширем окружењу анализираног пројекта. Уз поштовање мера заштите од пожара овај акцидент је могуће свести на минимум вероватноће јављања.

Акцидент на локацији се може јавити као последица природних непогода (земљотрес, олујни ветар). У случајевима природних непогода, могло би доћи до рушења на локацији и уништења дела фотонапонских модула. У тим случајевима дошло би до изненадног оптерећења животне средине због могућих пожара. Количине загађујућих материја које би, у случају изненадног догађаја, могле неконтролисано бити на локацији и имати негативни утицај на животну средину, су варијабилне и зависе, пре свега, од узрока догађаја, места настанка, степена јачине и опсега, постојећим-тренутним условима на локацији, метеоролошким условима, времену дојаве и брзини и квалитета интервенције.

Постојећим локалним путем Врање – Свети Илија и новопројектованим интерним саобраћајницама омогућен је долазак ватрогасних возила, и њихово несметано кретање и приступ до објеката.

Носилац пројекта је у обавези да испоштује све мере противпожарне заштите прописане од стране надлежног органа, у складу са условима 217-8957/25-1 од 24.10.2025. године изатог од стране Министарства унутрашњих послова, сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Врању. техничко-технолошке, организационе и остале мере, како би се спречили наведени акциденти и ризик од настанка истих свео у прихватљиве границе.

3. Локација пројекта

(а) Постојеће коришћење земљишта

Локација Пројекта се налази на око 8 km југоисточно од града Врања. До комплекса будуће МСЕ приступни пут долази преко постојећег катастарског пута к.п.бр.9391/2 КО Тибужде, који повезује предметне катастарске парцеле КО Тибужде са локалним путем Врање – Свети Илија.

Парцела са западне и северне стране има директан приступ површини јавне намене.

На предметној парцели нема изграђених објеката.

Подручје обухваћено пројектом са западне и северне стране се граничи са парцелом 9391/2-површина јавна намене, са јужне стране са парцелама 7468 и 7499, са источне стране са парцелама 7596, 7595, 7594, 7593/1, 7590, 7589, 7580, 7579, 7578, 7577, 7576,

7571, 7570, 7564, 7562/1, 7561, 7551, 7550, 7549, 7548, 7547, 7538, 7537, 7528, 7527, 7522, 7521, 7520, 7519, 7518, 7512, 7502, 7500.

Планирана локација пољопривредно земљиште у државној својини за непољопривредне сврхе и није комунално опремљена али за потребе рада соларне електране сем повезивања са дистрибутивном електричном мрежом остала инфраструктура није неопходна. Опрема и објекти који су предвиђени лако се монтирају. Рад електране надзире један радник и то је могуће и на другој локацији. Боравак радника на самој локацији није неопходан, само у случају кvara. Из напред наведених чињеница се види да соларна електрана може да се стави у функцију и без прикључка на спољну водоводну, комуналну и саобраћајну мрежу.

(б) Релативни обим, квалитет и регеративни капацитет природних ресурса у датом подручју

Приликом реализације пројекта, изградња мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2х999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, нису препознате активности које ће имати значајан утицај на већ постојећи квалитет и регенеративни капацитет природних ресурса на предметној локацији носиоца пројекта.

(в) Апсорпциони капацитет природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја природна и културна добра и густо насељене области

Приликом реализације пројекта, нису препознате активности које ће имати значајан утицај на апсорпциони капацитет природне средине на локацији носиоца пројекта.

4. Карактеристике могућег утицаја

Могући значајни утицаји пројекта, а нарочито:

(а) обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику)

У складу са описом радова односно обима пројекта не предвиђа се повећање штетног утицаја у било ком смислу на становништво, биодиверзитет и амбијенталне вредности. Према Решењу 03 бр. 021-4162/2 од 30.10.2025. године., Завод за заштиту природе Србије, нема заштићених подручја за које је спроведен или покрепут поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Према подацима из Централног регистра заштићених природних добара и документације Завода, у границама Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покрепут поступак заштите, нити еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије утврђених Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10). Израђен је једногодишњи мониторинг биодиверзитета терена мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2х999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање а урађен је на основу Решења Завода за заштиту природе Србије бр. 021-1687/7 од

16.10.2024. године којим је одређено да сама изградња и рад соларне електране неће утицати на конзервационе статусе евидентираних врста.

Анализом потенцијалне повредивости и угрожености, утврђено је да у окружењу не постоје изразито осетљиви и повредиви објекти и садржаји.

Предметна локација задовољава услове који се односе на удаљеност од појединачних кућа ван насеља.

(б) природа прекограничног утицаја

Приликом реализације пројекта не долази до прекограничног утицаја на животну средину на предметној локацији.

(в) величина и сложеност утицаја

Приликом реализације пројекта нису препознате велики и сложен утицај на животну средину на предметној локацији.

(г) вероватноћа утицаја

Приликом реализације пројекта нису препознате као велике вероватноће утицаја на животну средину на предметној локацији.

(д) трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја.

Штетни утицаји до којих може доћи за време реализације пројекта су ограниченог трајања и орочени су дужином трајања грађевинских радова. Утицаји везани за експлатацију електрана су такође временски неограничени с обзиром да је добар део везан за природне непогоде и да се могу предупредити једино применом адекватних прописа како би се ризик свео на минимум. Наравно да увек постоји вероватноћа избијања пожара проузрокована људском непажњом, због чега је потребно радити на сталном побољшању заштитних система и мера за предупредивање избијања пожара у циљу заштите људских живота, материјалног добра и природе.

Не очекује се да рад предметног пројекта емитује буку изнад дозвољених нивоа. Не очекује се да рад пројекта има значајан утицај на окружење. Рад пројекта је привременог карактера.

Рад пројекта неће доводити до емитовања вибрација и јонизујућег и нејонизујућих зрачења. С обзиром на чињеницу да је објекат у складу са планским документом не постоји ризик од деградације амбијенталне средине. Како је на постојећем локалитету није изведена инфраструктурна мрежа водовода, канализације а иста није и потребна односно није предвиђена пројектом, могућност загађења природних ресурса на локалитету пројекта сведена је на минимум.

5. Приказ разумних алтернатива које су разматране

Могућност разумних алтернатива у избору локације, технолошког процеса, начина изградње објекта и пратећих садржаја су основни постулати у функцији заштите животне средине. Такође, приликом анализе услова и одређивања мера заштите животне средине неопходно је сагледати сва ограничења која доноси Пројекат и локација, као и међусобни односи Пројекта и стања животне средине.

Главни разлози за избор локације су:

- Планирана локација за изградњу мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, са западне и северне стране се граничи са парцелом 9391/2-површина јавне намене, са јужне стране са парцелама 7468 и 7499, са источне стране са парцелама 7596, 7595, 7594, 7593/1, 7590, 7589, 7580, 7579, 7578, 7577, 7576, 7571, 7570, 7564, 7562/1, 7561, 7551, 7550, 7549, 7548, 7547, 7538, 7537, 7528, 7527, 7522, 7521, 7520, 7519, 7518, 7512, 7502, 7500.
- Са аспекта постојеће и планиране намене, односно са аспекта постојећег и планираног начина коришћења земљишта, а према условима важеће планске документације, односно Просторног плана града Врања („Сл. гласник града Врања", бр. 18/18, 32/20 и 10/23), реализација и редовни рад комплекса соларне електране је могућ, а намена простора (земљишта) је сагласна са наменом земљишта у важећем планском документу, те је на основу тога Пројекат: Изградња мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање, је прихватљив и еколошки одржив уз поштовање мера заштите животне средине. Увидом у планску документацију, као и планског основа за планирану мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање, је прихватљив и еколошки одржив уз поштовање мера заштите животне средине;
- изградња соларне електране планира се на неизграђеном земљишту;
- произведена електрична енергија соларне електране користиће се за пласман у дистрибутивну мрежу;
- обезбеђена је добра саобраћајна повезаност са непосредним и ширим окружењем;
- у непосредном окружењу нема изворишта водоснабдевања, терена и подручја
- за спорт и рекреацију, туристичких и излетничких пунктова и подручја, јавних и других објеката и садржаја који би могли бити угрожени радом Пројекта,
- на локацији нема историјских, културних, јавних и других објеката и садржаја
- који би могли бити угрожени радом Пројекта:
- енергетски субјекти који производе електричну енергију из обновљивих извора спадају у категорију повлашћених произвођача енергије, и имају право на подстицајне мере у складу са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС", бр. 40/21, 35/23 и 94/24-др. закон).

Са еколошког аспекта, поштујући принципе одрживог развоја, на предметној катастарској парцели је могућа реализација и редовни рад планираног Пројекта: Изградња мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на

катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање, уз поштовање законске регулативе и пратећих подзаконских аката за предметну делатност, мера превенције у поступку реализације Пројекта, мера за спречавање и отклањање потенцијалних ризика и штетних утицаја у поступку реализације и редовног рада, за случај удеса на локацији и случај престанка рада Пројекта, као и мера контроле, заштите и мониторинга животне средине.

6. Опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају

На локацији Пројекта је урађен једногодишњи мониторинг биодиверзитета терена соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2x999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, од стране Агенције за давање еколошких савета „Акваторија“, 11. Крајишке дивизије 49, Београд а на основу Решења Завода за заштиту природе Србије бр. 021-1687/7 од 16.10.2024. године којим је донет следежи закључак:

Током теренских истраживања је примећено да је простор будуће соларне електране окружен пољопривредним површинама које нису атрактивне за водоземце и гмизавце. Са друге стране, у самом обухвату и око обухвата будуће соларне електране уочене су ретке жбунасте заједница и појединачна стабла дрвенастих врста. Дивљу депонију на прилазу предметног подручја треба очистити јер привлаче гмизавце, пре свега змије и гуштере, пошто служе за скривање од предатора и плена.

Сама изградња и рад соларне електране неће утицати на конзервационе статусе евидентираних врста.

Обзиром на карактеристике предметног Пројекта, али и примењене и планиране мере за отклањање, минимизирање и спречавање негативних утицаја, редовни рад неће условити кумулативне и синергетске утицаје на животну средину тако да приликом реализације пројекта нису препознати чиниоци животне средине који могу бити изложени утицају.

7. Опис могућих утицаја пројекта на чиниоце животне средине, у току целокупног трајања пројекта, укључујући нарочито утицаје који потичу од:

(1) очекиваних емисија и очекиване производње отпада

Утицаји у току реализације Пројекта, радови на локацији захтевају ангажовање механизације, чији рад условљава емисију специфичних полутаната атмосфере, прашине и генерисања отпада од грађења и рушења (грађевинског отпада). У случају форсираног рада наведени видови загађивања и утицаја на животну средину могу, краткотрајно довести до прекорачења граничних вредности. Присуство механизације, отпада од грађења и рушења (грађевинског отпада) и неуређеност локације у фази реализације и извођења грађевинских радова представља вид визуелне деградације простора. Ипак, с обзиром на планирани обим и трајање радова, број средстава рада, наведени негативни утицаји неће изазвати значајне и трајне последице по животну средину. Сви негативни утицаји наведеног типа и карактера, престају по завршетку радова, без вероватноће понављања, а пејзажним и урбанистичко-архитектонским

решењем објекта значајно се унапређују визуелни квалитети локације, односно припадајуће амбијенталне целине.

Током редовног рада емисије у ваздух се не очекују. Соларни модули производе електричну енергију без емисије угљен диоксида (CO₂).

У току изградње објекта соларне електране и допремања и инсталирања опреме и уређаја, као и у току редовног рада планираног Пројекта, доћи ће до генерисања следећих врста отпадних материја:

- отпад од грађења и рушења (грађевински отпад);
- комунални отпад;
- рециклабилни отпад.

Инвеститор/носилац Пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 109/2025).

Поштовањем прописаних мера и правилним одлагањем и разврставањем отпада неће бити утицаја од отпада на локацији.

(2) буке, вибрација, јонизујућих и нејонизујућих зрачења, светлости, топлоте

Не очекује се да рад предметног пројекта емитује буку изнад дозвољених нивоа. Не очекује се да рад пројекта има значајан утицај на окружење. Рад пројекта је привременог карактера.

Рад пројекта неће доводити до емитовања вибрација и јонизујућег и нејонизујућих зрачења.

(3) природе и количине емисија гасова са ефектом стаклене баште

Приликом реализације пројекта нису препознате емисије гасова са ефектом стаклене баште утицаја на животну средину на предметној локацији.

(4) коришћења природних вредности, посебно земљишта, воде, биљног и животињског света у току извођења и експлоатације

Штетни утицаји до којих може доћи за време реализације пројекта су ограниченог трајања и орочени су дужином трајања грађевинских радова. Како је на постојећем локалитету није изведена инфраструктурна мрежа водовода, канализације а иста није и потребна односно није предвиђена пројектом, могућност загађења природних ресурса на локалитету пројекта сведена је на минимум.

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта

еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине.

(5) кумулативних утицаја пројекта и других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката

Приликом реализације пројекта нису препознати кумулативни утицаји пројекта и других потребних радњи за реализацију и експлоатацију пројекта који би имали утицаја на животну средину на предметној локацији.

8. Предлог мера за спречавање, смањење и отклањање значајних негативних утицаја

Мере које ће се предузети за смањење или спречавање штетних утицаја на животну средину, обухватају мере предвиђене Законом и другим прописима, нормативима и стандардима, мере које ће се предузети за случај удеса, планове и техничка решења заштите животне средине и примену Услови добијених од надлежних органа и организација.

Сврха прописивања и примене мера заштите животне средине је превенција, спречавање, неутралисање и минимизирање потенцијално значајних утицаја, као и обезбеђивање ефикасности деловања у могућим акцидентним ситуацијама.

Анализом карактеристика локације и непосредног окружења, може се закључити да предметни Пројекат, применом мера заштите животне средине, неће довести до значајних утицаја на медијуме животне средине и здравље становништва.

Неопходне мере за смањивање или спречавање штетних утицаја могу се систематизовати у следеће категорије:

- мере дефинисане законским и подзаконским актима,
- мере дефинисане постојећом техничком документацијом,
- мере заштите у току редовног рада Пројекта,
- мере заштите у случају удеса,
- мере заштите након престанка рада Пројекта.

У току извођења радова неопходно је предузети низ мера којима се минимизирају могући утицаји на животну средину, укључујући техничке мере прописане условима завода за заштиту природе под 03 број 021-4162/2 и Мишљењу Завода за заштиту природе под 03 број 021-1687/14 од 11.07.2025. године.

9. Нетехнички резиме података

Предмет Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину је Пројекат: Изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2x999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде, град Врање.

Катастарски број предметне парцеле:

- Парцела број – 7433

Катастарска општина: КО Тибужде

Површина парцеле:

- 3ha96a01m2

Површина парцеле под закупом на основу Уговора о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број: 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024. године:

- 2ha58a87m2

Површина парцеле која није под закупом, није третирана пројектом и део парцеле који је у закупу није предмет отуђења и неће се вршити парцелација.

Начин коришћења парцеле који није предмет Уговора о закупу неће се мењати.

Врста земљишта према листу непокретности:

- Пољопривредно земљиште

Облик својине : Јавна

Власник парцеле: РС Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Закупац парцеле на основу Уговора о коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини за непољопривредне сврхе број 320-11-00040/352-2024-14 од 14.02.2024.

- "Solarbelt" д.о.о. ул. Кнеза Михаила бр. 33 Београд мб: 21704636.

Макролокацијски посматрано локација Пројекта налази се налази на око 8 km југоисточно од града Врања. До комплекса будуће МСЕ приступни пут долази преко постојећег катастарског пута к.п.бр.9391/2 КО Тибужде, који повезује предметне катастарске парцеле КО Тибужде са локалним путем Врање – Свети Илија.

Микролокација локације

Парцела са западне и северне стране има директан приступ површини јавне намене.

На предметној парцели нема изграђених објеката.

Подручје обухваћено пројектом са западне и северне стране се граничи са парцелом 9391/2-површина јавна намене, са јужне стране са парцелама 7468 и 7499, са источне стране са парцелама 7596, 7595, 7594, 7593/1, 7590, 7589, 7580, 7579, 7578, 7577, 7576, 7571, 7570, 7564, 7562/1, 7561, 7551, 7550, 7549, 7548, 7547, 7538, 7537, 7528, 7527, 7522, 7521, 7520, 7519, 7518, 7512, 7502, 7500.

Планирана локација није комунално опремљена али за потребе рада соларне електране сем повезивања са дистрибутивном електричном мрежом остала инфраструктура није неопходна. Опрема и објекти који су предвиђени лако се монтирају. Рад електране надзире један радник и то је могуће и на другој локацији. Боравак радника на самој

локацији није неопходан, само у случају квара. Из напред наведених чињеница се види да соларна електрана може да се стави у функцију и без прикључка на спољну водоводну, комуналну и саобраћајну мрежу.

Технички опис соларне електране

Соларне електране су предвиђене као ограђен простор са ободним простором ширине 3,50м као коридор за приступ целокупном комплексу са свих страна. Соларне електране су предвиђене од соларних панела јединичне снаге 690Wp. Ukupan broj modula је 3600 komada. Носачи се постављају на терен. Планирано је да се панели распореде по дворедним челичним носачима (носачима за два реда панела). МСЕ “Тибужде 1” и “Тибужде 2” се прикључују на дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ) преко разводног постројења 10kV у посебном објекту на к.п.бр. 7433 КО Тибужде.

Ограда, капија и површине у комплексу

Цео комплекс електрана је ограђен транспарентном жичаном оградом висине највише до 220цм и приступ неовлашћеним лицима није дозвољен. Предвиђена је изградња транспарентне жичане поцинковане ограде, са стубовима од поцинкованих кутијастих профила пободених у тло до дубине 90цм. На уласку у комплекс, на приступном интерном колско-пешачком прилазу уз некатегорисани пут, предвиђена је изградња капије од металних поцинкованих профила, исте висине као ограда. У оквиру комплекса, уз целокупну ограду предвиђен је појас ширине 3,5м за прилаз фотонапонским панелима за потребе одржавања истих.

Приступни пут

Предвиђена је изградња приступног пута дуж целог комплекса, од улазне капије до разводног постројења. Ширина пута је 3,5м.

Објекти у оквиру комплекса

Уз јужну границу комплекса предвиђен је самостојећи грађевински објект (МБТС)

10/0,4kV који се везује на постојећи 10kV делековод на правцу ТС

35/10 kV “Врање 1”-ТС 10/0.4 kV “Русце”, огранак ка ТС 10/04 kV “Барбарусинце”
Трафостанице је армирано бетонски префабриковани објект који се поставља на армирано бетонској темељној плочи $d=20\text{cm}$.

Начин прикључења соларне електране на електроенергетски систем

1. Врста прикључка: индивидуални.
2. Карактер прикључка: трајни.
3. Место прикључења електране на ДСЕЕ: увод вода електране у мерну 10 kV ћелију новог 10 kV разводног постројења која се смешта у објект ОМП.
4. Место везивања прикључка на ДСЕЕ: постојећи 10 kV далековод на правцу ТС 35/10 kV “Врање 1”-ТС 10/0.4 kV “Русце”, огранак ка ТС 10/04 kV “Барбарусинце”.
5. Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
6. Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 10\text{kV}$.
7. Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50\text{ Hz}$.

Предвиђена је изградња самостојећег грађевинског објекта на КП бр. 7433 Тибужде, у које се уграђује разводно постројење 10 kV, мерна опрема, опрема за сопствену потрошњу, опрема за даљински надзор, управљање и комуникацију.

Објекат ОМП ће бити довољних димензија за смештај четири 10 kV ћелије са улазом са јавне површине (пута), којим ће се обезбедити несметан приступ разводном постројењу овлашћеним лицима ОДС.

Мерни уређај за обрачунско мерење се смешта у орман, димензија 600 × 600 × 220 мм (ширина × висина × дубина), који се повезује са струјним и напонским трансформаторима за мерење у водно – мерној ћелији у ТС 10/0.4 kV „Тибужде“.

У доводно – одводној ћелији 10 kV разводног постројења електране у коју се везује вод електране, уграђује се спојни прекидач, који се користи за:

- спајање (повезивање) електране са ДСЕЕ,
- аутоматско одвајање електране од ДСЕЕ због кварова поремећаја у ДСЕЕ деловањем системске заштите или заштите вода, и
- одвајање електране од ДСЕЕ због извођења радова, ремонта, и тако даље.

У истој ћелији (са спојним прекидачем) уграђена опрема омогућава даљински надзор над спојним прекидачем и аквизицију података од интереса за ЕДС.

Напајање опреме

Напајање опреме на месту прикључења је предвиђено са трансформатора сопствене потрошње. За напајање опреме у ОМП предвиђена је: АКУ батерија 110 V jss, капацитета према снази опреме коју напаја за аутономију најмање 8 h, исправљач и орман сопствене потрошње са потребном опремом за формирање једносмерног и наизменичног развода. Напајање моторних погона расклопне опреме у ОМП, командних и сигналних кругова, као и опреме за даљинско управљање је 110V jss. У ОМП систем jss мора бити независан од jss система електране.

Начин даљинске контроле рада МСЕ

Привод оптичког кабла предвиђен је у разводном постројењу ОМП.

У ОМП се уграђује даљинска станица и остала потребна опрема (Ethernet Switch, модем/рутер а надлежни центар управљања је ПДЦ Врање.

За манипулативне радове, односно монтажу и смештај те даљинске станице, и остале опреме, предвиђен је простор одговарајућих димензија 600 × 600 × 1950 мм (ширина × дубина × висина).

Обезбеђује се сва потребна телекомуникациона опрема и комуникациони пут за везу између ОМП и надлежног ПДЦ Врање.

Комуникација са даљинском станицом реализује се комуникационим протоколом IEC 61850 путем фибробтичког кабла.

Опасност од пожара на локацији МСЕ

Соларна електрана је са соларним панелима са оквирима од алуминијумских профила у које се постављају сигурносно стакло за заштиту од удара града.

Стакло је преко силицијумске плоче која прихвата светлост за производњу електричне енергије. Соларни панел је постављен на челичним носачима који су побијени у земљи. Испод панела налази се затрављена земљана подлога.

Слободностојећи објекти трафостаница су од бетона (МБТС) и у истим се налази електроенергетска опрема која је смештена у металним разводним орманима. Фотонапонски редови су на растојању од најмање 3,50м један од другог.

Генерално, није дозвољено користити средство за гашење пеном или воду за гашење фотонапонске опреме за производњу електричне енергије, јер средство за гашење пожара (водени раствор, водени млаз итд.) апарата за гашење пеном има одређену проводљивост и утиче на изолацију електричну опрему, па није погодна за гашење пожара.

Постоји електрична опрема за гашење пожара. Обично се корист хемијски апарати за гашење пожара сувим прахом (амонијум-фосфатни апарат за гашење пожара са сувим прахом).

На наведеној локацији **се не налазе други објекти и нема суседних објеката** у непосредној близини. Извођењем предвиђених радова изградње мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2х999 kW, односно реализацијом пројекта, не предвиђа се повећање кумулативног утицаја везаног за садејство са осталим пројектима.

Планирани пројекат с обзиром да ће бити изведен у складу са Просторним планом града Враћа (“Службени гласник Града Враћа”, број 18/18, 36/20-исправка техничке грешке и 10/23) и у складу са Урбанистичким пројектом на који је дата Потврда од стране Комисије за планове Закључком број 003969318 2025 08033 001 000 060 109 од 06.10.2025. године, његово постојање не утиче на стање животне средине и социјално окружење.

Предметни пројекат биће изграђен у складу са свим правилима грађења и уређења. Реализација неће имати кумулирање утицаја са већ постојећим објектима у близини у складу са наменом с обзиром да у ближој и даљој околини нема изграђених објеката било какве намене..

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине.

Управљање отпадом на локацији планираног пројекта, односно изградња мале соларне електране МСЕ „Тибужде 1“ и МСЕ „Тибужде 2“ снаге 2х999 kW на катастарској парцели бр. 7433 К.О. Тибужде, се мора успоставити и пратити у свим фазама реализације, редовног функционисања, као и за случај удесних ситуација. У току реализације и функционисања пројекта, доћи ће до генерисања различитих категорија и врста чврстог отпада. Сав отпад који ће се генерисати, биће привремено ускладиштен на дефинисаним локацијама, а затим предати оператерима који поседују дозволу за управљање отпадом. Сваку испоруку прати одговарајући, законом прописани образац Документ о кретању отпада, тако да пројекат нема штетан утицај на заштиту животне средине на предметној локацији. Управљање свим генерисаним врстама и категоријама

отпада мора да буде усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („сл. Гласник РС”, бр. 109/2025) и подзаконским актима за област отпада.

Комунални отпад који ће настајати у мањим количинама, сакупљаће се и одлагати према пројектованом решењу на за то предвиђеним локацијама. Сав чврсти отпад који нема употребну вредност, а по својим карактеристикама не спада у штетне и опасне материје, сакупљаће се у контејнерима и празнити према утврђеној динамици, преко надлежног јавног комуналног предузећа.

Носилац пројекта ће обезбедити транспорт и складиштење отпада, у контејнерима који се планирају на локацији, као и уговор са лиценцираним правним лицима за одвоз и одношење истог што је у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 109/2025).

У складу са описом радова односно обима пројекта не предвиђа се повећање штетног утицаја у било ком смислу на становништво, биодиверзитет и амбијенталне вредности.

Према Решењу 03 бр. 021-4162/2 од 30.10.2025. године., Завод за заштиту природе Србије, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Према подацима из Централног регистра заштићених природних добара и документације Завода, у границама Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије утврђених Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10). Израђен је једногодишњи мониторинг биодиверзитета терена мале соларне електране „Тибужде 1“ и „Тибужде 2“ снаге 2х999kw на катастарској парцели 7433, К.О. Тибужде, град Врање а урађен је на основу Решења Завода за заштиту природе Србије бр. 021-1687/7 од 16.10.2024. године којим је одређено да сама изградња и рад соларне електране неће утицати на конзервационе статусе евидентираних врста.

Анализом потенцијалне повредивости и угрожености, утврђено је да у окружењу не постоје изразито осетљиви и повредиви објекти и садржаји.

Предметна локација задовољава услове који се односе на удаљеност од појединачних кућа ван насеља.

Из наведених разлога може се закључити да реализација пројекта не представља значајан загађивач животне средине, да се све планиране активности, уз поштовање еколошких стандарда, норматива и прописаних мера могу реализовати на датој локацији те сматрамо да се изградом Студије се не би постигли ефекти у односу на оне који су имплементирани у пројекту доследном применом регулативе, услова надлежних институција и стандарда животне средине. Поред тога, сматрамо да се , евентуални додатни захтеви по питању прихватљивости пројекта са аспекта могућих утицаја на животну средину, могу остварити у складу са чл. 10. став 11. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС“ број 94/2024).

10. Подаци о могућим тешкоћама на које је наишао носилац пројекта у прикупљању података и документације

У току прикупљања података и документације, носилац пројекта није наишао на тешкоће у истом.

11. Други подаци и информације на захтев надлежног органа

Не постоје други подаци и информације на захтев надлежног органа.

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Ред. бр.	Питање	ДА/НЕ Кратак опис пројекта?	Да ли ће то имати значајне последице? ДА/НЕ и зашто?
1	2	3	4
1.	Да ли извођење, рад или престанак рада подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела)?	ДА Планирани Пројекат представља изградњу мале соларне електране „Тибужде 1 и Тибужде 2“ на кп. бр. 7433 КО Тибужде, град Врање	НЕ, пројектом је предвиђена изградња објекта без интервенције на постојећем терену
2.	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Електрична енергија ће се користити за сопствене потребе соларне електране, као и за осветљавање предметне локације. На основу напред наведеног, може се закључити да планирани Пројекат нема изразито значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса и енергије, те са тог аспекта је еколошки прихватљив и енергетски одржив.	НЕ Поступањем у складу са условима надлежних органа и институција Пројекат неће имати значајних негативних утицаја на животну средину.
3.	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по	НЕ На локацији се не предвиђа складиштење као и коришћење опасних течних и гасовитих деривата, тако да не	НЕ Неће бити значајних последица

	људско здравље?	постоји могућност изазивања опасности по људско здравље	
4.	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	<p>ДА</p> <p>У току изградње објекта може настајати отпад од грађења и рушења (грађевински отпад), грађевински шут и вишак земље. Настали отпад, потенцијални вишак земље и грађевински шут који настаје као последица грађевинских радова, мора бити евакуисан са локације према условима надлежног комуналног предузећа, односно оператера који поседује Дозволу за управљање отпадом.</p>	<p>НЕ</p> <p>Неће бити значајних последица</p>
5.	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздух?	<p>НЕ</p> <p>Нема емисије у ваздух.</p>	<p>НЕ</p> <p>Неће бити значајних последица</p>
6.	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светлости, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	<p>ДА</p> <p>При реализацији Пројекта доћи ће до појаве буке импулсног типа која потиче од ангажоване механизације и уређаја, а која је привременог и краткотрајног карактера. У току редовног рада пројекта неће бити вибрација, бука, испуштања светлости или ем зрачења.</p>	<p>НЕ</p> <p>Неће бити значајних последица</p>
7.	Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?	<p>НЕ</p> <p>Соларна електрана је чист електроенергетски објекат и у редовном погону не ствара отпадни материјал, не загађује ваздух, земљиште и воду.</p>	<p>НЕ</p> <p>Неће бити значајних последица</p>
8.	Да ли ће током извођења или рада пројекта	НЕ	НЕ

	постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или животну средину?	Соларна електрана је чист електроенергетски објекат и у редовном током извођења или рада пројекта неће постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или животну средину.	Неће бити значајних последица
9.	Да ли ће пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?	НЕ Редовни рад Пројекта неће изазвати никакве демографске флукуације и промене, у смислу насељавања, досељавања, интензивних миграција или промена у густинама насељености и концентрације становништва.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
10.	Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим, постојећим или планираним активностима на локацији?	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
11.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Нема подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности која могу бити захваћена утицајем пројекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
12.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних или осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу бити загађена извођењем пројекта?	НЕ У непосредном окружењу нема осетљивих екосистема и подручја мочвара, планинских или вредних шумских подручја, која би била угрожена радом Пројекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.

13.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне или осетљиве врсте фауне и флоре, на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која могу бити загађене реализацијом пројекта?	НЕ На локацији нема подручја са заштићеним или осетљивим врстама флоре и фауне нити подручја која се користе за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која би била угрожена редовним радом фарме.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
14.	Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ На самој локацији и непосредном окружењу нема водотокова.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
15.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ Нема значајних амбијенталних целина у окружењу који би били захваћени пројектом.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
16.	Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију или други објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ У окружењу предметне локације нема зона и објеката рекреације нити путних праваца који се користе за рекреацију.	НЕ Нема последица са овог аспекта
17.	Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ На локацији и непосредном окружењу нема транспортних праваца који могу бити загушени. Предметни Пројекат неће утицати на загушење саобраћајница.	НЕ Нема последица са овог аспекта.
18.	Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великом броју људи?	ДА Пројекат ће бити видљив великом броју локалног становништва.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
19.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског или културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Објекти и садржаји овог типа су ван зоне потенцијалних утицаја, а редовни рад Пројекта не може негативно утицати на објекте од историјског и	НЕ С обзиром да нема историјски или културно вредних подручја, нема ни ефеката по животну средину са тог аспекта

		културног значаја.	
20.	Да ли се пројекат налази на локацији у претходном неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?	НЕ Пројекат се не налази на локацији која ће због тога претрпети губитак зелених површина. Сам пројекат је монтажног типа и временски ограничен а испод фотонапонских панела ће се и даље налазити ниско растиње – трава.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
21.	Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ У непосредној близини локације нема насељених места као и кућа	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
22.	Да ли за локацију и за околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта?	НЕ За исту локацију као и за околне локације не постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
23.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Нема у близини локације као и на локацији не постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
24.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти, јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ У непосредном окружењу као и на локацији нема подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта који могу бити захваћени утицајем Пројекта.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
25.	Да ли на локацији или у близини локације има	НЕ	НЕ

	подручја са важним, високо квалитетним или ретким ресурсима (на пример, подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	У непосредном окружењу као и на локацији нема подручја са важним, висококвалитетним или ретким ресурсима који могу бити захваћени утицајем Пројекта.	Нема утицаја са овог аспекта.
26.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађење или штету на животној средини (на пример, где су постојећи правни нормативи животне средине пређени) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ На основу идентификације потенцијалних загађујућих материја и анализе предметне зоне и биолошких индикатора загађивања може се закључити да у предметној зони нису прекорачени правни нормативи животне средине.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
27.	Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) које могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?	НЕ На предметној локацији, нису идентификовани показатељи нестабилности терена, појаве клизишта, слегања терена, ерозије.	НЕ Нема утицаја са овог аспекта.
	Резиме карактеристика пројекта и његове локације са индикацијом потребе за израдом студије о процени утицаја на животну средину:	Из наведених разлога може се закључити да реализација пројекта не представља значајан загађивач животне средине, да се све планиране активности, уз поштовање еколошких стандарда, норматива и прописаних мера могу реализовати на датој локацији те сматрамо да не постоји опасност по животну средину.	Израдом Студије се не би постигли ефекти у односу на оне који су имплементирани у пројекту доследном применом регулативе, услова надлежних институција и стандарда животне средине.

У Врању,
23.12.2025. године.

Име и презиме / пословно име
подносиоца захтева

SOLARBELT DOO

ЈМБГ / ПИБ и МБ

ПИБ: 112601609 МБ:21704636

Адреса/седиште

Омладинских бригада 86/3/3.8, Београд

Контакт телефон

0616478966

Потпис (и печат за правно лице)

